Súkromná základná škola, Krásnohorská 14, Bratislava

PROFESIJNÝ ŠTANDARD

(nevyhnutné profesijné kompetencie pre štandardný výkon profesie pedagogického zamestnanca – kľúčové kompetencie a z nich odvodené špecifické spôsobilosti podľa Pokynu ministra č. 39/2017)

Samostatný vychovávateľ

Meno a priezvisko:

Platnosť od:

Časť I. Úplné stredné odborné vzdelanie / Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa

Oblasť 1. Žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať zákonitosti psychického vývoja a osobitosti dieťaťa/žiaka príslušného vekového obdobia ▪ poznať metódy a nástroje identifikácie vývinových a individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka ▪ akceptovať individualitu každého dieťaťa/žiaka bez predsudkov a stereotypov
Preukázanie kompetencií	▪ vyberá a používa vhodné pedagogicko-diagnostické metódy (napr. pozorovanie, rozhovor) na posúdenie osobnostných vlastností dieťaťa/žiaka ▪ interpretuje výsledky diagnostiky a vyvodí závery pre výber stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
Kompetencia: 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať štýly učenia sa detí/žiakov ▪ poznať metódy a nástroje identifikácie faktorov učenia sa dieťaťa
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať učebný štýl a individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí/žiakov (intaktné deti/žiaci, deti/žiaci so špeciálnymi potrebami) ▪ akceptovať rôzne spôsoby učenia sa dieťaťa/žiaka v závislosti od psychických, fyzických a sociálnych podmienok

Preukázanie kompetencií	▪ používa vhodné pedagogicko-diagnostické metódy (napr. pozorovanie, rozhovor, práca s osobným spisom dieťaťa/žiaka, analýza portfólia prác dieťaťa/žiaka, anketa) na posúdenie: • poznávacích schopností (učebné stratégie, štýl učenia), • motivácie k učeniu, • individuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí/žiakov v sociálnej skupine (záujmový útvar, výchovná skupina, oddelenie) ▪ interpretuje výsledky diagnostiky a vyvodí závery na výber stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
Kompetencia: 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať odlišnosti kultúr a ich vplyv na výchovu a vzdelávanie dieťaťa/žiaka ▪ poznať metódy a nástroje zisťovania individuálnych charakteristík dieťaťa/žiaka vychádzajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať charakteristiky dieťaťa/žiaka vyplývajúce z jeho sociokultúrneho prostredia ▪ akceptovať odlišnosti dieťaťa/žiaka bez predsudkov a stereotypov
Preukázanie kompetencií	▪ používa známe, overené pedagogicko-diagnostické metódy (napr. rozhovor, dotazník pre zákonného zástupcu, analýza osobného spisu dieťaťa/žiaka) na posúdenie vplyvov sociokultúrneho prostredia na vývin a učenie sa dieťaťa/žiaka ▪ interpretuje výsledky diagnostiky a vyvodí závery na výber stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Oblasť 2.výchovno-vzdelávaciu činnosť

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah odboru vychovávateľstvo	
Požadované vedomosti	▪ mať vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb ▪ mať vedomosti z metodológie pedagogického výskumu ▪ poznať nové trendy v rôznych oblastiach voľnočasových aktivít, v oblasti celoživotného vzdelávania a neformálneho vzdelávania ▪ poznať pedagogickú dokumentáciu, ďalšiu dokumentáciu, ostatné koncepčné a strategické dokumenty a materiály príslušného školského zariadenia
Požadované spôsobilosti	▪ tvoriť, resp. inovovať výchovný program školského zariadenia ▪ tvoriť výchovné osnovy, výchovné štandardy v súlade s výchovným programom školského zariadenia ▪ realizovať akčný výskum

Preukázanie kompetencií	▪ spolupracuje pri tvorbe/inovácii východného programu školského zariadenia ▪ integruje medziodborové poznatky do tematických oblastí výchovy
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať výchovno-vzdelávacie činnosti	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská plánovania a projektovania výchovno-vzdelávacích činností
Požadované spôsobilosti	▪ plánovať a projektovaťvýchovno-vzdelávaciu činnosť v súlade s výchovným programom školského zariadenia ▪ zakomponovať záujmy a potreby detí/žiakov do plánov a projektov ▪ reflektovať výchovno-vzdelávaciu činnosť, porovnať ju s naprojektovaným procesom a uskutočniť korekcie ▪ vytvoriť individuálny výchovno-vzdelávací plán pre deti/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ využívať materiálne a technické zázemie výchovno-vzdelávacích aktivít ▪ tvoriť didaktické prostriedky pre efektívnu realizácie výchovno-vzdelávacích aktivít ▪ využívať aktivitu a tvorivosť detí/žiakov pri plánovaní výchovno-vzdelávacích činností
Preukázanie kompetencií	▪ vytvára plány výchovno-vzdelávacej činnosti v súlade s výchovnými osnovami, výsledkami pedagogickej diagnostiky a predchádzajúcej výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ vytvára projekty výchovno-vzdelávacích činností v súlade s výchovným programom školského zariadenia ▪ spolupracuje s odborníkmi pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov pre deti/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ zapája deti/žiakov do plánovania a prípravy voľnočasových aktivít
Kompetencia: 2.3 Realizovať výchovno-vzdelávacie činnosti	
Požadované vedomosti	▪ poznať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa dieťaťa/žiaka ▪ poznať stratégie personálneho rozvoja dieťaťa/žiaka (sebapoznania, sebauvedomenia, sebaúcty, sebadôvery, sebaregulácie, sebarealizácie) ▪ poznať stratégie sociálneho rozvoja detí/žiakov (komunikácie, empatie, asertivity, vzájomnej pomoci, darovania, delenia sa, spolupráce)

	▪ poznať metódy a formy riadenia výchovno-vzdelávacej činnosti
Požadované spôsobilosti	▪ vybrať a použiť metódy a formy vzhľadom na výchovno-vzdelávacie ciele a individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí/žiakov ▪ vybrať a správne využívať formy a metódy spolupráce medzi jednotlivými subjektmi (deti/žiaci, vychovávatelia, zákonní zástupcovia detí/žiakov, odborníci v oblasti poradenstva a prevencie, inštitúcie zabezpečujúce výchovu vo voľnom čase a pod.) ▪ flexibilne zmeniť naplánovanú činnosť vzhľadom na aktuálnu situáciu vo výchovnej skupine ▪ využívať aktivitu a tvorivosť detí/žiakov pri realizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a voľnočasových aktivít ▪ rozpoznať sociálno-patologické prejavy správania sa detí/žiakov ▪ vytvárať priaznivú, emocionálnu, pracovnú a sociálnu klímu vo výchovnej skupine ▪ rešpektovať dobrovoľnosť výberu a účasti detí/žiakov na výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ oceňovať personálne a sociálne zručnosti dieťaťa/žiaka
Preukázanie kompetencií	▪ rešpektuje dôstojnosť všetkých detí/žiakov, uplatňuje jasné a zrozumiteľné pravidlá podporujúce dobré vzťahy a vzájomnú spoluprácu medzi deťmi/žiakmi, medzi deťmi/žiakmi a vychovávateľom, vychovávateľom a zákonnými zástupcami detí/žiakov ▪ organizuje a zabezpečujevýchovno-vzdelávaciu činnosť s dôrazom na uspokojovanie výchovno-vzdelávacích potrieb a rozvoj záujmov detí/žiakov ▪ podporuje, koordinuje a facilituje aktívnu činnosť detí/žiakov ▪ zapája deti/žiakov do organizácie a realizácie výchovno-vzdelávacích činností ▪ do činnosti cielene zaraďuje aktivity primárnej prevencie sociálno-patologických javov ▪ reaguje na zmenené situácie vo výchovnej skupine a spontánne iniciatívy detí modifikáciou plánovaných činností ▪ používa diferencované činnosti a úlohy, uplatňuje metódy a formy podporujúce učenie sa detí/žiakov vo výchovnej skupine, v súlade s výchovným programom školského zariadenia ▪ používa vhodné didaktické prostriedky a didaktickú techniku v súlade s cieľmi výchovno-vzdelávacej činnosti

Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacích činností a učenia sa žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská hodnotenia a sebahodnotenia dieťaťa/žiaka
Požadované spôsobilosti	▪ stanoviť kritériá hodnotenia priebehu a výsledkov učenia sa dieťaťa/žiaka ▪ podporovať hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti detí/žiakov ▪ hodnotiť dieťa/žiaka a výchovné skupiny bez predsudkov a stereotypov
Preukázanie kompetencií	▪ hodnotí splnenie cieľov podľa stanovených kritérií úspešnosti detí/žiakov vzhľadom na ich vývinové a individuálne odlišnosti a možnosti ▪ používa rôzne druhy, formy a spoľahlivé nástroje hodnotenia ▪ rozvíja sebareflexiu, sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie detí/žiakov ▪ pomáha deťom/žiakom pri vytváraní pozitívnych vzorov ▪ oceňuje personálne, sociálne a praktické zručnosti dieťaťa/žiaka ▪ poskytuje deťom/žiakom priebežnú spätnú väzbu na zlepšenie ich výkonu a správania, vyhodnocuje jej účinnosť ▪ podporuje samostatnosť a zodpovednosť detí/žiakov za výsledky ich činnosti ▪ na základe priebežného hodnotenia a portfólia detských prác poskytuje deťom spoľahlivé celkové hodnotenie úrovne ich vedomostí, zručností a správania

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
Požadované vedomosti	▪ poznať svoje osobné dispozície a limity, hodnoty, silné a slabé stránky, dokázať ich využiť v pedagogickej práci ▪ poznať trendy vývoja spoločnosti a trendy v oblasti výchovy ▪ poznať systém kariérového rozvoja pedagogických zamestnancov a možnosti kariérového rastu
Požadované spôsobilosti	▪ udržiavať a rozvíjať svoje profesijné kompetencie, stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja a realizovať ich
Preukázanie kompetencií	▪ reflektuje a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich profesijných a osobnostných kompetencií ▪ vypracuje a realizuje plán osobného a profesijného rozvoja/rastu ▪ využíva možnosti kontinuálneho vzdelávania

	▪ reflektuje a hodnotí vlastnú pedagogickú činnosť a plnenie osobného plánu profesijného rastu
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou vychovávateľa a školou, školským zariadením	
Požadované vedomosti	▪ poznať poslanie a ciele školy, školského zariadenia ▪ poznať a rešpektovať východiská, princípy a prax profesijnej etiky
Požadované spôsobilosti	▪ stotožniť sa s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy, školského zariadenia ▪ vystupovať ako reprezentant profesie a školy, školského zariadenia ▪ účinne (pedagogicky) komunikovať so sociálnymi partnermi školy, školského zariadenia ▪ udržiavať profesijnú etiku na vysokej úrovni
Preukázanie kompetencií	▪ v profesijnej činnosti vystupuje ako podporovateľ učenia sa detí/žiakov, vzor hodnôt a kultivovaného, etického správania ▪ vystupuje ako reprezentant profesie a školy, školského zariadenia vo vzťahu k rodičom (zákonným zástupcom), školskej komunite a ďalším partnerom školy, školského zariadenia ▪ informuje verejnosť o ponukách voľnočasových aktivít školy, školského zariadenia ▪ dodržiava a rozvíja hodnotový systém školy a školského zariadenia